

Stabil norsk misjon i en turbulent verden

AV NILS E. BLOCH-HOELL

Det finnes heldigvis tegn på internasjonal politisk avspenning, en avspenning som dels skyldes vilje til fred hos supermaktenes ledere, og som kanskje i enda høyere grad er tvunget frem av en økonomisk verdenskrise som har mange årsaker. Et vanvittig, penge-slukende rustningskappløp er en viktig årsak. Men sannelig har verden i dag også turbulenssentra som skremmer: Iran/Irak, Sør-Afrika, Namibia, Etiopia/Eritrea, Midt-Østen og mange land i Latin-Amerika. Verdens børser har også vært urosentra med jord-skjelvlignende utslag.

Verdens religioner er selvsagt ikke uberørt av samtidens krigshandlinger og økonomiske turbulens. Likevel kan det vanskelig overses at religionenes liv oftest er et stabiliserende element. Masse-media gir her et forvrent bilde av virkeligheten. Om man skulle holde seg til det som massemedia kan fortelle, ville man kunne forledes til å tro at Asia-inspirerte nyreligiøse bevegelser som scientology og Moon-bevegelsen, samt norske fanatikere som stenger bedehus for sin gode biskop og ubesindige demonstrasjonsprester som krenker medmennesker de er kalt til å tjene, er viktigere enn det som skjer stillferdig i kirkens kontinuerlige liv. Kirkens liv er Kristi nærvær i Ord og sakrament, og i en utstrakt hånd. Det manifesteres på mange vis, også ved at en million norske kvinner og menn i 1987 knelte ved Herrens bord og ved at Kristi legeme er i dynamisk bevegelse i misjons forkynnelse og diakoni.

Norsk misjon er forbausende stabil. Er det et tegn på statisk svekkelse, eller er det et tegn på modenhet og styrke? Vi tror at norsk misjon kan ha bruk for dynamisk ny tenkning og praksis på noen punkter. Men sett under ett mener vi at *misjonen er norsk kristenlivs sterkeste livstegn*.

Egede Instituttet har igjen utarbeidet en landsomfattende misjonsstatistikk, og vi skal se på de enkelte poster i den.

Tallet på misjonsorganisasjoner er i 1987 lavere enn i tidligere statistikker. Statistikken for i fjor har med sytten selskaper/organi-

sasjoner. Støttemisjonene er ikke tatt med denne gang. En viss reduksjon har også funnet sted i denne delen av norsk misjonsliv. Kvinnelige Misjons Arbeidere (KMA) er således ute av bildet. Seks eller syv av de sytten organisasjoner som er med, er frikirkelige. Tallet beror på om Frelsesarméen regnes som frikirkelig eller ikke.

Norsk misjons arbeidsområder er blitt utvidet, især hvis vi sammenligner med tiden før den annen verdenskrig. Da var forøvrig Kina det landet der de fleste norske misjonærer arbeidet. I 1987 finnes det norske misjonærer i 44 land utenfor Europa og i syv europeiske land. Jeg er ikke overbevist om at den sterke spredningen bare er av det gode. Den største spredningen viser Pinsevennes ytre misjon. Pinsevennes misjonærer arbeider i nitten land utenfor Europa og i seks europeiske land. Relativt sett viser frikirkenes misjon større spredning enn misjonsselskaper innenfor Den norske kirke. Vel trettifem prosent av norske misjonærer representerer frikirker. Da er Frelsesarméen ikke regnet med. De frikirkeliges prosentvise andel i misjonærflokken er klart stigende.

Antall norske misjonærer er stabilt, men vi understreker det som fotnotekommentarene på annen side i statistikken gjør oppmerksom på, nemlig at tallene er noe usikre. Om man regner med både utearbeidende misjonærer og hjemmeværende ditto, får man et samlet tall på 1529 misjonærer i 1987. Det betegner en svak nedgang, bare ti færre enn i 1978. Jfr. NOTM 1978 s. 193ff. og 1984 s. 65ff. Hvis vi bare regner med for tiden utearbeidende misjonærer, blir det tale om 1167 norske misjonærer i 1987. Av 1529 misjonærer er 950 kvinner, det vil si omtrent samme prosent som for ti år siden. Er misjonstjenesten også ute i ferd med å bli en oppgave først og fremst for kvinner?

Hvilke tjenester utfører misjonærer? Man kan kanskje heller spørre hvilke tjenester de ikke utfører. Slik har det alltid vært. Men i vår tid er den *profesjonelle* spesialisering blitt stadig sterkere også for misjonærer. Den prosentvise delen av prester/forstandere går sakte, men sikkert ned. Det er et tidstypisk tegn. Tallet på leger (53) og sykepleiere (433) er betydelig høyere enn antall prester/forstandere. I 1987 var det tilsammen i norsk misjons helsetjeneste 486 aktive, mot 383 for ti år siden, altså en markant stigning.

Misjonsforeninger og gaveinntekter. Da Egede Instituttet i 1978 kunne melde om en påfallende sterk nedgang i tallet på norske misjonsforeninger, vakte dette betydelig oppsikt. Og flere selskaper satte meget inn på å snu strømmen, med forbigående svak oppgang

som resultat. Men nedgangen er ubønnhørlig og permanent, dessverre. Grunnen er i stor grad å søke i sosiologiske faktorer. Nedgangen er et smertelig tap både med tanke på innsamling av midler til de unge kirker og misjonsnybrott i den tredje verden, for det aktive kristne liv i Norge, og ikke minst for norske kvinner, religiøst og sosialt. I 1952 hadde vi 18.829 misjonsforeninger i Norge. I 1978 var det 12.831 og i 1987 13.746. Jeg er redd for at alderen på medlemmene er stigende og at det gjennomsnittlige medlemstall er synkende. Gaveinntektene er likevel stigende, eller med tanke på inflasjon og andre prisdrivende faktorer, nærmest stabile. I 1978 var gaveinntektene ca. 131 millioner kroner mot 377,6 millioner i 1987. Veksten er oppmuntrende, og forteller om giverglede, men også om at det er blitt dyrt å drive misjon.

MISJONSSTATISTIKK FOR 1987

Utarbeidet ved Arnhild Haughom og Kristin Norseth

Misjonsorganisasjoner	Arbeidsområder	Antall misjonærer		Prester/ Fork.	Lærere	Leger Tannleger	Sykepl. Sos.arb.	Tekn. pers.	Andre arb.
		M	K						
De Frie Evangeliske Forsamlinger	India, Japan, Hong-Kong, Brasil, Argentina, Kongo, Swaziland, Grønland, Sri Lanka	49	19	30	42	1	6		
Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Ytremisjonen	Japan, Taiwan, Etiopia, Kenya	36	15	21	12	4	1	6	1 12
Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon	Hong-Kong	2	1	1	1				1
Den Norske Israelmisjon	Israel	20	8	12	3	1		4	13
Den Norske Misjonsallianse	Japan, Filippinene, Taiwan, Bolivia	54	23	31	4	14	8	22	2 4
Den Norske Muhammedaner- misjon	India, Israel, Senegal	10	3	7	3	1		2	2 2
Den Norske Santalmisjon	India, Bangladesh, Bhutan, Nepal, Mali, Ecuador	123	45	78	15	38	8	39	5 18
Den Norske Tibetmisjon	Nepal	11	5	6		4		2	5
Den Norske Babtistsamfunn	Zaire, Nepal	18	6	12		3		5	5
Det Norske Misjonsforbund	Kongo, Hong-Kong, Colombia, Kenya	39	15	24	13	2		16	2 6
Det Norske Misjonsselskap	Sør-Afrika, Madagaskar, Kamerun, Etiopia, Japan, Taiwan, Hong-Kong, Thai- land, Brasil, Pakistan, Mali, Paris	243	95	148	59	81	3	60	4 36
Evangelisk Orientmisjon	Japan	10	3	7					10

Misjon organisasjoner	Arbeidsområder	Antall misjonærer		Presten/ Fork.	Lærere	Leger Tannleger	Sykpl. Sos.arb.	Tekn. pers.	Andre arb.		
		M	K								
Frelesarméen	Uruguay, Panama, Brasil, India, Sri Lanka, Nigeria, Sør-Afrika, Zimbawa, Zambia, Portugal, Spania	16	6	10	3		6		7		
Metodistkirkens Misjons- selskap	India, Angola, Liberia	13	8	5	1	2	1	5	3		
Norsk Luthersk Misjons- samband	Etiopia, Tanzania, Kenya, Elfenbenkysten, Japan, Taiwan, Hong-Kong/ Macau, Indonesia, Bolivia, Peru	297	(492)	178	314	93	149	22	162	32	44)
Pinsevennenes Ytre Misjon	Zaire, Kenya, Uganda, Swaziland, Sør-Afrika, Argentina, Brasil, Bolivia, Chile, Peru, Paraguay, Japan, Thailand, India, Pakistan, Nepal, Indonesia, Bangladesh, Belgia, Portugal, Spania, Israel, Grønland, Lichtenstein, Vest-Tyskland	165	(332)	126	206	134	59	6	83		50)
Adventistisamfunnet	Senegal, Kenya, Etiopia, Ghana, Sierra Leone, Togo, Uganda, Malawia	61	23	38	4	14	4	15	8		16

KOMMENTARER:

Misjonærtall: Organisasjonene teller misjonærene forskjellig. De fleste har oppgitt det antall misjonærer som var ute på det tidspunkt informasjonen ble innhentet.

* *NORSK LUTHERSK MISJONSSAMBAND:* hadde pr. 31.12.87 277 norske misjonærer ute på alle felt. Tallet 492 omfatter ifølge svarbrevet «misjonærer hjemme og ute, samt de som har vært hjemme inntil 5 år, selv om de bare har vært ute f.eks. 2 år». Dette betyr at en person telles med som misjonær selv om vedkommende et eller to år etter hjemkomst begynner som f.eks. kretssekretær.

* *PINSEVENNENES YTRE MISJON:* har pr. 31.12.87 et totalt antall misjonærer på 332 ute og hjemme. Av disse er 165 ute og 167 hjemme. I hjemmetallet regnes alle som har vært hjemme under 5 år. Flere org. låner misjonærer fra eller til andre misjoner/organisasjoner. Denne typen misjonærer er ikke tatt med i oversikten.

<i>Misjonsorganisasjoner</i>	1986 <i>Gaveinntekter</i>	1987 <i>Budsjett</i>	<i>Antall misjonsfor.</i>	<i>Misjonsblad Opplag</i>
De Frie Evangeliske Forsamlinger	3,5	3,8	200	Det Gode Budskap: 2500
Den Evangeliske Lutherske Frikirke Ytremisjon	5,6	7,3	90	Budbæren: 4000 Be og Arbeid: 5100
Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon	0,4	0,5	23	Østen og Vi: 1200
Den Norske Israelsmisjon	10,8	11,3	200	Misjonsblad for Israel: 16.000
Den Norske Misjonsallianse	18,0	39,5	400	Misjonsvennen: 20.000
Den Norske Muhammedanermisjon	2,2	4,3		Lys over Land: 4000
Den Norske Santalmisjon	34,5	52,5	2743	Santalen: 15.674 Nye Glimt: 9000
Den Norske Tibetmisjon	0,9	1,0	40	Tibetaneren: 2500
Det Norske Baptisamfunn	1,7	2,5	66	Banneret: 2100
Det Norske Misjonsforbund	6,7	6,8		Misjonsbladet:
Det Norske Misjonsselskap	69,9	78,5	5800	Misjonstidende: 27.300 Kom og Se: 9400 Ny Horisont: 19.350

<i>Misjonsorganisasjoner</i>	<i>1986 Gaveinntekter</i>	<i>1987 Budsjett</i>	<i>Antall misjonsfor.</i>	<i>Misjonshlad Opplag</i>
Evangelisk Orientermisjon	2,0	2,1	50	Orientermisjonaren: 1200
Frelsesarméen	3,0	3,0		Krigsropet: 13.000
Metodistkirkens Misjonsselskap	2,0	6,8		Misjonsinfo: 1500
Norsk Luthersk Misjonssamband	83,5	104,5	4134	Utsyn: 42.000 Ut i all verden: 55.000 Ungdom og Tiden: 16.000 Blåveisen: 17.500
Pinsevennenes Ytre Misjon	35,0	35,0		Korsets seier: 11.000
Adventistsamfunnet	7,9			Evangeliets Sendebud og Adventnytt: 6500

Tallene er oppgitt i millioner kroner

KOMMENTARER:

Gaveinntekt/Budsjett

Organisasjonene har svært forskjellig struktur og tallene kan vanskelig sammenliknes innbyrdes. Det oppgitte tall gjelder gaver og omfatter med andre ord ikke hele regnskapet. Når det gjelder budsjetter har noen oppgitt gavebudsjett, andre totalbudsjett.